

Gmina Tyczyn

Nr 14 (460)
19.07. - 1.08.2009

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Budziwój

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

Tyczyn - Park marszałka Sejmu Krajowego

Jan Jędrzejowicz, spodziewając się powrotu siostrzeńca do zarządzania do tej pory przezeń majątku w Tyczynie, kazał nie tylko wznieść niewielki dwór modrzewiowy, ale też zatroszczył się o przygotowanie terenu pod założenie parkowe. Bowiem na katastrze z 1851 roku widać już odpowiednio zasadzone skupiska drzew pośród otwartych polan, poniżej których usytuowany został sad.

Następne prace ogrodowe zostały podjęte najprawdopodobniej w latach 1862-1869 i towarzyszyły budowie obecnego pałacu Wodzickich w Tyczynie. Wtedy to zaplanowano nową sieć alejek spacerowych, a przestrzeń między nimi została podkreślona odpowiednio sadzonymi drzewami soliterowymi. Cały obszar parku został obramowany alejami grabowymi. Urządzono także ozdobny parter przed elewacją południową pałacu, z których pierwszą część stanowiły kwatery kwiatowe, natomiast dalsze charakte-

*Zapatrzymy się na znajomsze ogrodów miłośniczeki,
a przyznamy, że zdrowiem, wesołością i słodczą humoru
od innych dam się odszczególniają.*

Stanisław Wodzicki

Pałac Wodzickich w Tyczynie - współcześnie

ryzowały się nasadzeniami pojedynczych drzew. Środek parteru wyznaczała fontanna. Być może wówczas posadzono liczne gatunki drzew egzotycznych, takich jak miłorząb i magnolię japońską, iglicznę trójcierniową, surmię zwyczajną, dąb południowy i błotny, klon srebrzysty odmiany strzępolistej, klon czerwonoлистny, sosnę wejmutkę, żywotnik zachodni i świerk kłujący.

Wcześniejsze założenie ogrodowe istniało w Tyczynie za czasów Brannickich. Jak wspomniano w inwentarzu z lat 1762-1772, znajdowały się tu „kwatery w linie formowane

i drzewa różnego rodzaju fruktowego sztuk kilkadziesiąt”. Nie był to jednak przepyszny ogród, jakim może się poszczycić Białystok, ich rodowa siedziba, nazywana podlaskim Wersalem, lecz skromny ogród użytkowy, z którego plody wędrowały na stół zarządcy rozległych dóbr Grafitów, rezydującego w Tyczynie.

Tak duża rozpiętość lat towarzysząca pracom budowlanym i ogrodowym wynikała z trudnej historii rodziny Wodzickich. Ojciec Ludwika, Aleksander, który obrał Tyczyn za swą

Ciąg dalszy na stronie 2 i 19

Tyczyn Park marszałka Sejmu Krajowego

Ciąg dalszy ze strony 1

letnią rezydencję, młodość spędził zarówno na podróżach jak i walkach o niepodległość innych krajów. Wzorem Byrona wziął udział w wojnie o wolność i niepodległość Grecji w roku 1827, a w czasie swego pobytu we Włoszech zaprzyjaźnił się z Adamem Mickiewiczem i Edwardem Odyńcem.

Po powrocie do kraju w roku 1830 niezwłocznie przystąpił do powstania listopadowego. Za odwagę na polu bitwy został odznaczony złotym krzyżem *Virtuti Militari*. Pod koniec powstania został ciężko ranny. Postępujący paraliż i nieustająca rehabi-

litacja odebrały mu możliwość, nie tylko administrowania posiadanymi dobrami, ale przede wszystkim wychowania własnego syna. W zaistniałej sytuacji rada rodzinna powierzyła prawną opiekę nad Ludwikiem Wodzickim, jego wujowi Janowi Jędrzejewiczowi. Ten nie tylko obdarzył swego siostrzeńca ojcowską miłością lecz także zatroszczył się o jego wykształcenie.

Lata uniwersyteckie jak i zagraniczne podróże Ludwik Wodzicki wykorzystał przede wszystkim do nawiązania rozlicznych kontaktów

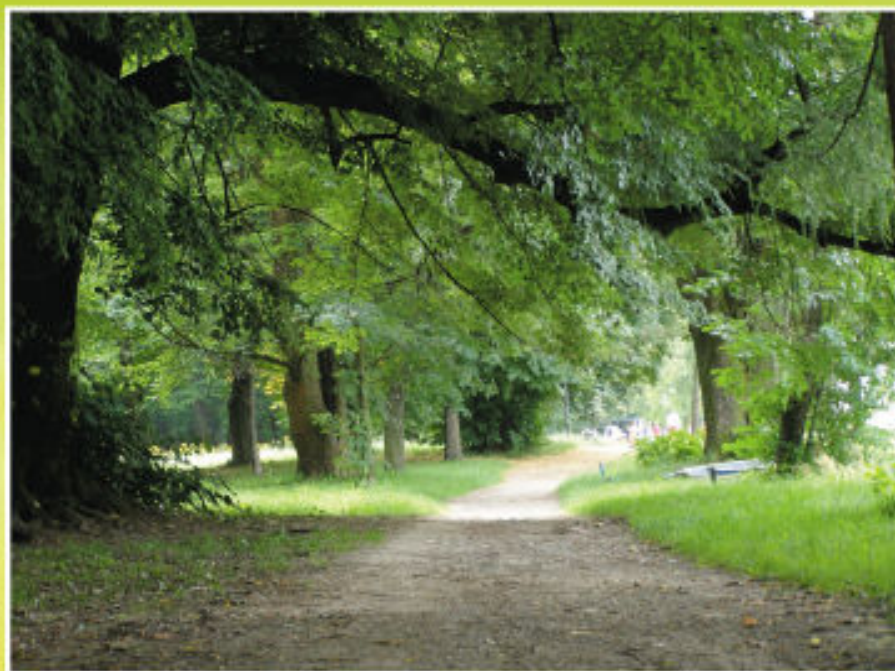

Kamień Sisypa (Syzyfa) zaczniemy znów toczyć od dołu: siać, orać i rozprawiać w towarzystwie rolniczem i w szkółkach wiejskich, trochę podupadliśmy na siłach, trochę mądrzejsi jesteśmy gorzkim doświadczeniem (tj. upadkiem powstania). Aż podźwignie się nasza ojczyzna ze świeżymi siłami".

Powrócił dopiero w roku 1865 na mocy amnestii i ponownie osiadł w Tyczynie. Po przyjeździe włączył się aktywnie do polityki i już w roku 1865 uzyskał mandat poselski do Sejmu Krajowego, który następnie nieprzerwanie dzierżył, aż do swojej śmierci. Od roku 1866 wraz z Józefem Szujkim, Stanisławem Koźmianem i Stanisławem Tamowskim redagował i wydawał „Przegląd Polski”. Na jego łamach ukazał się cykl artykułów polityczno-społecznych pod tytułem *Teka Stańczyka*, którym to mianem zaczęto określać grupę redakcyjną miesięcznika polityczno-literackiego, jak również powiązanych z nimi polityków.

W latach 1877-1880 Ludwik Wodzicki piastował funkcję marszałka Sejmu Krajowego, a następnie został wyznaczony przez cesarza na gubernatora Banku Krajowego. Był także członkiem Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarczego oraz prezesem rady nadzorczej Galicyjskiego Banku dla Handlu i Przemysłu. Założył w Tyczynie Towarzystwo Kasynowe skupiające lokalną inteligencję oraz młodzież szkolną. Przy towarzystwie

Ciąg dalszy na stronie 19

towarzyskich i politycznych. Budowanie swej pozycji w polityce Ludwik Wodzicki rozpoczął od szeregu podróży, w tym między innymi do Paryża, gdzie nawiązał stałą współpracę z Hotelem Lambert zostając korespondentem jego Biura Zagranicznego. Funkcję tę sprawował do roku 1864. Za udział w powstaniu styczniowym został zaocznie skazany na karę śmierci i musiał emigrować. Nawet tam nieustannie towarzyszyła mu myśl o konieczności kontynuowania dalszej pracy politycznej i organicznej - „skoro powrócę do kraju będzie się zdawało, że zły sen zawisł nad nami i wszystko powróci do dawnego,

Rada uchwaliła...

14 lipca br. obradowała Rada Miejska w Tyczynie. Radni podjęli uchwały w sprawach:

> **zapewnienia ogólnodostępności boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej w Borku Starym.** Wniosek pn. „Budowa boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej w Borku Starym” złożony do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Odnowa wsi” przechodząc kolejny etap oceny wniosków wymaga złożenia uchwały dotyczącej ogólnodostępności boiska sportowego znajdującego się przy Szkole Podstawowej w Borku Starym.

> **przeznaczenia do sprzedaży mienia komunalnego.** Działki nr 1044/2, 1044/3, 1044/6, 1044/8 położone w Tyczynie zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Nr 2/2001 znajdują się w obszarze KS 1 i KS 2 - tereny istniejących i projektowanych miejsc postojowych, oraz DW - teren pasa drogowego drogi wewnętrznej. Działki te stanowią własność gminy, pozostają w użytkowaniu właścicieli działek przyległych. Działki 1044/3 i 1044/2 są obciążone prawem służebności drogowej na rzecz działki 1043/2. Działka 1824/10 położona w Borku Starym zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn znajduje się w obszarze RM -strefa rolno-osadnicza, jednocześnie w obszarze oznaczonym

Ciąg dalszy na stronie 9

AKTUALNOŚCI

XXIX Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę

4 lipca br. po Mszy Świętej w Archikatedrze Przemyskiej, której przewodniczył ks. abp Józef Michalik, wyruszyły w długą trasę do Częstochowy pierwsze grupy pielgrzymów. Z Przemyśla były to grupy św. Kazimierza, św. Jacka i św. Józefa oraz z Leska grupa św. Andrzeja.

Pielgrzymi z uśmiechem na twarzy i pogodą ducha w sercu przemierzali kolejne miejscowości, by 6 lipca dotrzeć także do naszej gminy.

Grupa św. Jacka wita mieszkańców Tyczyna

Pielgrzymi wyruszają z Tyczyna w dalszą drogę

Zmęczeni długim marszem odpoczęli w chłodnym wnętrzu klasztoru Ojców Dominikanów w Borku Starym. Natomiast w południe ciepło witani przez mieszkańców naszego miasteczka, pielgrzymi ze śpiewem na ustach wkroczyli na ulice Ty-

czyzna. Tutaj, do pieszej pielgrzymki dołączyli wierni z Tyczyna i okolic. Pobłogosławieni na dalszą drogę wyruszyli w stronę Budziwoja, by przez kolejne miejscowości dotrzeć na nocleg do Niechobrza.

Jak czytamy na stronie www.pielgrzymka.przemyska.pl (gdzie relacjonowany jest każdy etap wędrówki; znajdują się tam także zdjęcia i filmy), 14 lipca po 10 dniach drogi grupy pielgrzymujące zgubiły się. Rozeszły się one w różnych kierunkach. Pielgrzymi mieli się spotkać w Złotym Potoku skąd do Częstochowy jest już tylko 27 km.

Mam nadzieję, że Jasnogórska Pani doprowadziła do celu zagubione owieczki! (am)

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie

zaprasza dzieci w wieku szkolnym
na zajęcia wakacyjne:

- taneczne, - plastyczne, - teatralne, - wokalne,

Uwaga!!!

Sami decydujecie co chcecie zrobić!!!

Siedzisz i nudzisz się w domu??? Przyjdź!!!

Masz możliwość zagospodarowania wolnego czasu!!!

Masz okazję do zabawy!!! - to twoje wakacje!!!

(od poniedziałku do piątku)

Zapisy

Tyczyn, Borek Stary 20 lipca do 14 sierpnia 2009 r.

tel. 017-22-93-239

Hermanowa 10-28 sierpnia 2009 r.

tel. 017-22-99-466

Budziwój-świątlica w godz. 14.00-18.00,

tel. 017-22-99-082

Budziwój-Kolonia w godz. 14.00-18.00,

tel. 017-22-99-741

PIKNIK RODZINNY

przy Domu Ludowym

w Borku Starym

19 lipca 2009 r.

(niedziela) godz. 16.30

W programie:

- zabawy i konkursy dla dzieci z clownami

Teatru Bazyl z Radymna

- atrakcje dla dzieci (zjeżdżalnia, trampolina, samochodziki, dmuchańce, wata cukrowa i inne)

- artystyczne malowanie twarzy

- grill

- zabawa z zespołem „Retro”

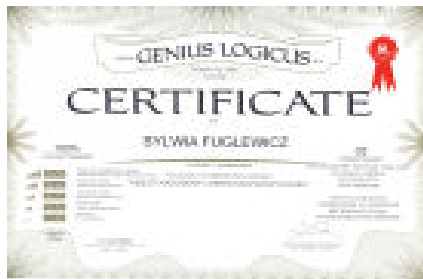
Zapraszamy!!!

Sukces w międzynarodowym konkursie „Genius Logicus”

Uczennice klasy szóstej Szkoły Podstawowej w Borku Starym w roku szkolnym 2008/2009 brały udział w międzynarodowym konkursie logicznym „Genius Logicus”.

Konkurs polegał na rozwiązywaniu zadań i zagadek logicznych. Startowali w nim uczniowie ośmiu krajów Europy: Chorwacji, Czech, Polski, Rosji, Rumuni, Słowacji, Słoweni i Węgier.

Konkurs składał się z dwóch części, przy czym druga była z pomiarem czasu. Nasze uczennice wybrały wersję „on-line”, czyli rozwiązywały zadania bezpośrednio przez Internet. W pierwszej części (bez pomiaru czasu) uzyskały bardzo dobre wyniki. **Joanna Cyzio, Sylwia Fuglewicz i Agnieszka Trzyna** z powodzeniem zaliczyły część „A” rozwiązując poprawnie odpowiednio 100%, 100% i 87% zadań.

Certyfikat za część A

Drugi etap „B” polegał na rozwiązywaniu zadań z pomiarem czasu. Na rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mieli 70 minut. Po tym czasie połączenie ze słowackim serwerem było przerywane. Podstawą do oceny była ilość zdobytych punktów za zadania oraz czas poświęcony na pracę. Okazało się, że w drugiej części wyniki naszych zawodniczek były znakomite. Joanna Cyzio i Agnieszka Trzyna

Certyfikat za część „B”

zdołały srebrne, a Sylwia Fuglewicz brązowy, certyfikaty są wypisane w dwóch językach: polskim i angielskim. Za wyniki w pierwszej części nasza trójka otrzymała tytuły: „Międzynarodowy Mistrz Rozwiązywania” oraz „Mistrz Rozwiązywania”.

W zawodach startowało kilka tysięcy uczniów z ośmiu krajów, więc wynik osiągnięty przez nasze szóstoklasistki ma szczególną wartość.

Gratulujemy wyników i dziękujemy za godne reprezentowanie szkoły w międzynarodowym towarzystwie.

Lucjan Osiały

Certyfikat odbiera Joanna Cyzio

Od lewej: Agnieszka Trzyna, Joanna Cyzio i Sylwia Fuglewicz

Quiz matematyczny

10 czerwca 2009 r. odbył się po raz szósty **Quiz matematyczny** zorganizowany przez nauczycieli matematyki Szkoły Podstawowej w Matysówce: **Liwię Kupiszewską i Edytę Szalę**.

Konkurs miał na celu rozbudzenie zainteresowań matematycznych wśród uczniów oraz rozwijanie ich uzdolnień w tym zakresie. Rozwiązanie większości zadań wymagało nie tylko wiedzy matematycznej, ale również historycznej

oraz pomysłowości i umiejętności logicznego myślenia.

Do rywalizacji przystąpiły trzyosobowe drużyny ze szkół podstawowych Gminy Tyczyn. 12 miłośników królowej nauk „łamało” sobie głowy rozwiązując nietypowe zadania w określonym czasie (było to 9 zadań konkursowych, na które składały się krzyżówki, wykreślanka, domino matematyczne, dyktando matematyczne i zadania z treścią).

Konkurs był nie tylko wspaniałym sprawdzianem wiedzy matematycznej, ale też dobrą zabawą. Naszą szkołę reprezentowali: **Anna Kmiotek, Paweł Rdzanek i Jakub Sikora**, którzy okazali się zwycięzcami tej rywalizacji.

Poziom wiedzy był bardzo wyrównany, ale drobne różnice punktowe wyłoniły zwycięzcę. I tak w kolejności szkoły zajęły miejsca: **SP z Matysówki, SP z Kielnarowej, SP z Budziwoju i SP w Hermanowej**.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali drobne nagrody. Mamy nadzieję, że wyróżnienia te sprawią szczególną satysfakcję i stanowić będą dla uczestników kolejny etap intelektualnej przygody z matematyką. Wszystkim uczestnikom gratulujemy. Dziękujemy nauczycielom, którzy przygotowali swoich podopiecznych. Po konkursie uczniowie zostali zaproszeni na słodki poczęstunek oraz zwiedzanie szkoły. (esz)

Konkurs

Wiersz matematyczny

15 czerwca br. został rozstrzygnięty gminny konkurs „**Wiersz matematyczny**” zorganizowany przez nauczycieli SP w Matysówce (**Wandę Drabicką, Teresę Kowal, Edytę Szalę**).

Matematyka jest jak muzyka,
lecz tu cyframi bawisz się,
raz liczysz w prawo, raz liczysz w lewo
i ta melodia nie kończy się.

Mnożysz, dzielisz i dodajesz,
odejmujesz, potęgujesz,
działań robisz więc bez liku,
aby dotrzeć do wyniku.

Geometria to nie zabawa
nie dla wszystkich jest łaskawa,
a zadania te tekstowe
rozsadzają twoją głowę.

Więc zgłębiajcie jej tajniki,
aby dobre mieć wyniki,
bo, uwierzcie mi na słowo,
Matematyka jest Nauk Królową!

Karol Szura, kl. Va, SP Budziwój

Głównym celem organizatorów konkursu była popularyzacja matematyki wśród uczniów szkół gminy Tyczyn. Konkurs w interdyscyplinarnym ujęciu miał zainspirować i rozwijać zainteresowania matematyczne oraz humanistyczne uczniów, motywować ich do poszerzania swoich wiadomości, mobilizować do samodzielnej, systematycznej pracy. Jury składające się z nauczycieli SP w Matysówce postanowiło nagrodzić trzy prace. Pierwsze miejsce otrzymał **Karol Szura** (kl. Va SP Budziwój), II miejsce

zajął **Dominik Mazur** (kl. Va SP Budziwój). Miejsce III przyznano **Annie Szobak** (kl. IV SP Matysówka). Zwycięzcy otrzymali nagrody.

Cieszy nas zaangażowanie uczniów i ich pomysłowość w tworzeniu prac literackich. Dzięki temu konkursowi młodzież zobaczyła, że na lekcjach matematyki można się bawić, że nie jest to nudny przedmiot, a tak naprawdę matematyka jest wokół nas.

Edyta Szala

Najprzyjemniej uczyć się przez zabawę

Czy skacząc razem ze swoim dziadkiem w parcianym worku po ziemniakach możesz myśleć o ekologii? Czy rzucając do plastikowej skrzynki starego ziemniaka możesz nauczyć się kompostowania bioodpadów? Czy łowiąc wędką-zabawką zepsuty telefon komórkowy dowiesz się, co to jest zużyty sprzęt elektroniczny i jak się z nim prawidłowo postępuje? Okazuje się, że nauka ekologii przez zabawę jest możliwa. Udowodniła to ostatnia Rodzinna Eko Olimpiada, która odbyła się w Tyczynie.

Członkowie Stowarzyszenia EKOSKOP z Rzeszowa w ramach projektu „**Dla środowiska działamy razem**”, finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię oraz Pol-

Konkurencja - rekartonowa wieża

Konkurencja
ślalom
odpadowy

skę w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych, przygotowali gry i zabawy zręcznościowe, które uczyły jak dbać o środowisko, a szczególnie jak postępować z domowymi odpadami. Konkurencje miały intrygujące nazwy: tragarze butelek PET, łowcy baterii, wyciągacz śmieci z rzeki, rekartonowa wieża, mistrz kompostowania, łapacz kul, ekologiczni milionerzy, ślalom odpadowy, kolorowa segregacja, PPSP czyli posprzątaj po swoim psie. Zabawy prowadzili młodzi sędziowie z 9 Rzeszowskiej Drużyny Harcerskiej i ropczyckiego oddziału Stowarzyszenia.

Ciąg dalszy na stronie 14

Marzenia się spełniają

„To możliwość spełnienia marzeń sprawia, że życie jest tak fascynujące.”

Paulo Coelho
„Alchemik”

„27-letni rzeszowianin Sebastian Lis, absolwent filozofii, kilka miesięcy temu wyjechał do Tanzanii. Marzył, by dotrzeć do wioski Masajów. Dopiął celu. Wrócił zafascynowany kulturą tego plemienia. Postanowił popularyzować wiedzę o Masajach poprzez organizację wieczorów masajskich i stronę internetową”.

Super Nowości, 22-24 maja 2009 r.

5 czerwca br. gościliśmy w Szkole Podstawowej w Tyczynie pana Sebastiana Lisa, który zgodził się opowiedzieć nam o życiu, zwyczajach i kulturze Masajów. Na spotkaniu z klasami piątymi mieliśmy możliwość oglądania pięknych zdjęć Tanzanii i jej mieszkańców. Masajowie to rdzenni mieszkańcy afrykańskiej półkoczwowniczej grupy etnicznej. Są jednym z najlepiej znanych afrykańskich plemion,

głównie dzięki swoim charakterystycznym zwyczajom, które zachowały się w mało zmienionej formie do dziś. Mimo że kiedyś byli wojowniczym plemieniem, dziś charakteryzują się gościnnością, otwartością i pogodnością. Ich domy zbudowane są łatwo dostępną miejscową technologią, czyli mieszkanką krowiego gnoju i moczu

oraz popiołu. Wokół domostwa krzątają się „barwni ludzie” owinięci w kolorowe płótna (shuki), głównie w kolorze czerwonym i fioletowym w różne wzory (np. w szkocką kratę). Masajskie kobiety wyplatają kolorową biżuterię i paciorki, zdobią nimi swoje ciała oraz ukochanych wojowników. Korallikowe ozdoby noszą m.in. w obu mocno rozciągniętych małżowinach usznych.

Tradycyjnie życie Masajów skupia

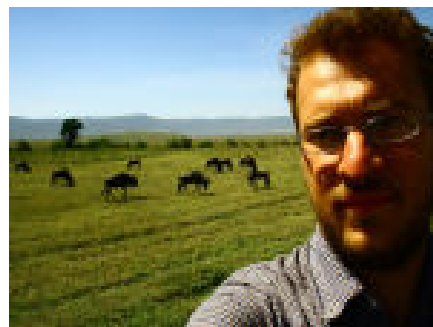

się wokół bydła, które dostarcza im pożywienia - mleko, rzadziej mięso. Miarą bogactwa mężczyzny jest liczba posiadanych bydła, a co za tym idzie żon i dzieci.

Masajowie znani są z charakterystycznego tańca zwanego adumu, co w języku Maa (w język Masajów) oznacza „skakać”, a dokładnie „skakać w górę i dół

w tańcu”. Mężczyźni słyną ze swojej rywalizacji w tym tanecznym skakaniu.

Prezentacja multimedialna przygotowana przez naszego gościa przybliżyła wszystkim codzienne życie ludu, który zapomniany przez rząd musi sam dbać o swoją przyszłość. Ludzie ci pozostawieni są bez pomocy medycznej i humanitarnej. Problemem w Tanzanii jest brak dostępu do wody pitnej; często muszą oni

przemierzać długą drogę, by dotrzeć do wodopoju. Ich marzenia to: szkoła dla dzieci, punkty medyczne i studnie, z których mogliby czerpać czystą wodę do picia.

Zainteresowanych odsyłamy na stronę internetową stworzoną przez Sebastiana Lisa:

www.masajowie.wikidot.com

Organizatorzy spotkania:

Anna Pondo i Wiesław Zawadzki

Uwaga czytelnicy!

Następny numer „Głosu Tyczyna” ukaże się z datą

2 sierpnia 2009 r.

Termin składania tekstów upływa

27 lipca 2009 r.

Zdjęcia mile widziane.

Testy można przysyłać e-mailem na adres redakcji

glos@intertele.pl

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej

Adama Skowrońskiego
odbywa się w każdą
pierwszą środę miesiąca
w godz. 9.00-11.00, pok. 26.
Najbliższy dyżur
5 sierpnia 2009 r.

Burmistrz Tyczyna Kazimierz Szczepański

przyjmuje mieszkańców gminy
i interesantów
w każdy poniedziałek
w godz. 8.00-15.00 (I piętro)

XXVI Rajd Pieszy Szkół Podstawowych Gminy Tyczyn

6 czerwca br. odbył się XXVI Rajd Pieszy Szkół Podstawowych Gminy Tyczyn. Wszyscy uczestnicy wyszli ze swych szkół opracowanymi wcześniej trasami, by spotkać się o godzinie 12.00 w Szkole Podstawowej w Tyczynie.

Trasy wiodły przez najbardziej malownicze zakątki naszego regionu. W tym czasie uczniowie robili zdjęcia aparatami cyfrowymi, z których powstały potem bardzo piękne prace w konkursie multimedialnym. Na szczęście dopisała nam pogoda i bez niemiłych niespodzianek spotkaliśmy się zgodnie z planem w docelowym miejscu. Gośćmi rajdu byli: Burmistrz Tyczyna **Kazimierz Szczepański** oraz pan **Stefan Plonka**.

Uczestnicy rajdu

Przeciąganie liny

Rzut workiem na odległość

Wręczenie nagród przez Burmistrza Tyczyna

Pan Stefan Plonka jest członkiem Koła Terenowego nr 32 PTTK w Rzeszowie, przewodnikiem i organizatorem imprez turystyczno-krajoznawczych, jest wielkim pasjonatem pieszego wędrowania po najciekawszych zakątkach Polski południowo-wschodniej. Od lat realizuje swoją pasję, organizując wędrowki po najbliższej okolicy. W tym roku przemierzał on trasę rajdu wraz z uczniami Szkoły Podstawowej w Matysówce.

W rajdzie uczestniczyło ponad 120 uczniów wraz z opiekunami. Każdy z nich otrzymał pamiątkowy znaczek rajdu, a szkoła dyplom za uczestnictwo. Zostały one opieczetowane tradycyjną pieczęcią, jakiej używają przewodnicy turystyczni.

Po długiej wędrowce czekał na wszystkich ciepły posiłek oraz wiele ciekawych atrakcji. Zabawy i konkursy sportowe zorganizowała i prowadziła pani **Anna Górka**, której pomagała pani

Anna Pondo. Konkurs Piosenki Rajdowej odbywał się pod okiem pani **Agnieszki Fudali**, zaś Konkurs Multimedialny poprowadził pan **Wiesław Zawadzki**. Reprezentanci każdej ze szkół wykonywali także pracę plastyczną, będącą ilustracją najpiękniejszego miejsca z rajdu - nad tym konkursem czuwały panie: **Beata Byczyńska-Gruca** oraz pani **Bernadetta Prędko**. Dyplomy i podziękowania dla uczestników rajdu przygotował ks. **Ryszard Potęga**.

Dzięki środkom finansowym przekazanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie mogliśmy nagrodzić zwycięzców konkursów atrakcyjnymi nagrodami w postaci plecaków i sprzętu sportowego. Mamy nadzieję, że rajd pozostawił w pamięci uczestników miłe wspomnienia.

Organizatorzy rajdu

Z życia ŚDS-u...

Czerwiec był miesiącem, w którym podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w Tyczynie uczestniczyli w szeregu imprezach.

17 czerwca br. reprezentacja ŚDS w składzie: **Jola Jachimowska, Krzysztof Sowa, Michał Pięta, Artur Ossoliński i Tomasz Wróbel** uczestniczyła w XI Spartakiadzie Sportowej Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Podkarpackiego w Jarosławiu. W imprezie wzięli udział podopieczni 53 Domów Samopomocy z całego województwa. Po zaciętej rywalizacji wyłoniono zwycięzców. Z bardzo dobrej strony zaprezentowała się Jola Jachimowska, która w konkurencji jazdy na rowerze pomiędzy pacholkami zajęła V miejsce. Nasza reprezentacja przewiozła do ośrodka pamiątkowy dyplom oraz puchar.

Reprezentacja ŚDS w Jarosławiu

Tego samego dnia w Centrum Turystyki i Rekreacji w Kielnarowej odbyła się I Podkarpacka Spartakiada Osób Niepełnosprawnych pod patronatem Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Nie mogło tam zabraknąć reprezentacji naszego ośrodka. Każdy chętny mógł spróbować swoich sił w wybranych przez siebie konkurencjach m.in.: rzut do kosza, rzut piłką do bramki, strzelanie z łuku do tarczy; była możliwość przejazdu na bryczką, a także posilenia się przygotowaną grochówką oraz kielbasą z grila.

19 czerwca br. uczestniczyliśmy w przeglądzie tanecznym „Tańce z różnych stron świata” organizowanym przez ŚDS w Sieniawie. W Sieniawie nasz ośrodek reprezentowały cztery osoby: **Marta Gliwa, Gosia Wróbel, Przemysław Procyk oraz Krzysztof Sowa**. Nasi podopieczni zaprezentowali dwa tańce - wspólnie wykonali „Belgijkę”, natomiast drugi taniec to indywi-

Nasi tancerze w tańcu „Belgijka”

Reprezentacja ŚDS w Sieniawie

dualny „taniec indyjski” w wykonaniu **Gosi Wróbel**. Do Tyczyna przywieźliśmy pamiątkową statuetkę oraz dyplom za udział w przeglądzie.

24 czerwca br. w Foluszu odbył się konkurs ekologiczny pt.: „My dla przyrody - przyroda dla nas”. W konkursie tym wzięło udział troje naszych podopiecznych: **Marta Gliwa, Ania Rabczak oraz Maciej Kalamarz**. Marta oraz Maciej zaprezentowali wykonane przez siebie fotografie na konkurs pt.: „Osobliwości polskiej przyrody”. Ania zajęła II miejsce w konkursie wiedzy na temat przyrody.

Ania z dyplomem

5 lipca br. w Pruchniku odbył się XII Zlot Rowerowy im. gen. Marka Papąły, w którym uczestniczyli: **Michał Pięta, Tomasz Wróbel oraz Jola Jachimowska**. Zawodnicy mieli do pokonania wyznaczoną trasę ulicami Pruchnika. Po dniu pełnym wrażeń „rowerzyści” powrócili do Tyczyna.

Sławomir Ferenc

Porady prawne w ŚDS

Co dwa tygodnie w Środowiskowym Domu Samopomocy w Tyczynie udzielane są przez prawnika **bezpłatne porady prawne** - dostępne dla wszystkich mieszkańców Gminy Tyczyn.

Zainteresowane osoby prosimy o kontakt telefoniczny **017 23-02-126**, bądź osobiste przybycie do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Mickiewicza 10.

Uwaga!!! Z przyczyn niezależnych od nas zostały zmienione terminy porad prawnych w miesiącu lipcu.

**Termin najbliższego spotkania z prawnikiem:
28 lipca w godz. 9.00-11.00.**

Z policyjnych statystyk - czerwiec

Na terenie działania tut. jednostki policji w miesiącu czerwcu zgłoszonych zostało 45 czynów przestępczych z czego - 32 odnotowano na terenie gminy Tyczyn, 6 w gminie Chmielnik i 7 w gminie Hyżne. Łącznie wszczętych zostało 40 postępowań przygotowawczych, 5 - w fazie postępowania sprawdzającego.

Odnotowano również 47 wykroczeń, z tego: 25 zakończonych zostało postępowaniem mandatowym, za które wystawiono mandaty karne na łączną kwotę ok. 4.220 zł, a w 22 przypadkach zostaną przeprowadzone czynności wyjaśniające w tym: z terenu gminy Tyczyn - 14, z gminy Hyżne - 3 oraz z terenu gminy Chmielnik - 5.

W czerwcu br. policjanci Komisariatu Policji w Tyczynie aż 22 razy wyjeżdżali do kolizji drogowych, 9 z nich znajduje swój finał w Sądzie Grodzkim w Rzeszowie. Zatrzymanych zostało 2 nietrzeźwych kierujących oraz zatrzymano 5 dowodów rejestracyjnych pojazdów.

Interweniowaliśmy aż 37 razy u rodzin, gdzie dochodziło do awantur pomiędzy domownikami. Większość awanturników spędziło noc w Izbie Wyrzeczni w Rzeszowie.

W wyniku czynności operacyjnych, oraz we współpracy z pokrzywdzonymi, w miesiącu czerwcu br. dokonano ustalenia, a następnie zatrzymania sprawców kradzieży oraz kradzieży z włamaniem na terenie Tyczyna i Chmielnika. Trzech z nich (w tym jeden nieletni) odpowiedzą za czyny zagrożone karą do 10 lat pozbawienia wolności. Przyznali się oni do popełnienia tych przestępstw i dobrowolnie poddali się karze. W sprawie tej KP w Tyczynie prowadzi postępowanie przygotowawcze.

Ponadto zatrzymaniem dwóch osób zakończyły się czynności funkcjonariuszy z Komisariatu I Policji w Rzeszowie, a w trakcie czynności sprawcy przyznali się do dokonania szeregu przestępstw na terenie Tyczyna oraz Rzeszowa. W sprawie prowadzone jest postępowanie przygotowawcze w KP w Tyczynie. (szczegóły - <http://www.podkarpacka.policja.gov.pl/komendy-miejskie-i-powiatowe/kmp-rzeszow/wydarzenia/art882,zlodziejska-szajka-zatrzymana.html>).

Jak już opisywaliśmy to w poprzednim numerze, w miesiącu czerwcu nastąpiła reorganizacja Komisariatu Policji w Tyczynie. W miejsce zlikwidowanych Rewirów Dzielnicowych w Chmielniku i w Hyżnem powstały Punkty Przyjęć Interesantów. Interesanci mogą kontaktować

się telefonicznie lub zgłaszać się osobiście na dyżur dzielnicowego.

Punkty Przyjęć Interesantów
w Chmielniku tel. (017) 85-83-372
lub (017) 22-96-997:

- we wtorki w godz. 14:00-22:00
  - w czwartki w godz. 8:00-16:00
- w Hyżnem tel. (017) 85-83-375
lub (017) 22-95-997
- we wtorki w godz. 8:00-16:00
  - w czwartki w godz. 14:00-22:00.

W związku z reorganizacją nastąpiły również zmiany na stanowiskach Dzielnicowych:

W gminie Tyczyn :

- Miasto Tyczyn - **sierż. Tomasz Pelc**
- Budziwój - **sierż. Radosław Pociask**
- Hermanowa i Borek Stary

- **sierż. Piotr Bocho**

- Kielnarowa i Matysówka

- **post. Dariusz Ruśnica**

W gminie Hyżne:

- Hyżne i Brzezówka

- **sierż. Przemysław Mucha**

- Dylągówka, Szklary, Wólka Hyżneńska i Grzegorzówka - **sierż. Andrzej Smaroń**

W gminie Chmielnik:

- Chmielnik i Błędowa Tyczyńska

- **mł. asp. Andrzej Cios**

- Zabratówka, Borówki oraz Wola Rafałowska - **mł. asp. Rafał Solecki**.

**Komendant Komisariatu Policji
w Tyczynie
podkom. mgr Ireneusz Dyjak**

Rada uchwała...

Ciąg dalszy ze strony 3

symbolem U - wskazanie do przeznaczenia pod koncentrację obiektów usługowych.

Ze względu na zainteresowanie zakupem przez właścicieli działek sąsiednich proponujemy przeznaczyć je do sprzedaży w drodze przetargu.

> **zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Kielnarowa na lata 2009-2016”**. Plan Odnowy Miejscowości Kielnarowa na lata 2009-2016 jest niezbędnym dokumentem wymagany w załącznikach składanych do wniosku o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Podstawą opracowania Planu Odnowy Miejscowości Kielnarowa była analiza obszernego materiału źródłowego przeprowadzona przez pracowników Urzędu Miejskiego w Tyczynie. Dokument powstawał przy

współpracy z Radą Solecką w Kielnarowej, gdzie był konsultowany z przedstawicielami najważniejszych środowisk społecznych i gospodarczych sołectwa. W dniu 12 lipca odbyło się Zebranie Wiejskie Mieszkańców Sołectwa Kielnarowej w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Kielnarowa na lata 2009-2016. Mieszkańcy obecni na Zebraniu Wiejskim głosowali za przyjęciem Planu Odnowy Miejscowości Kielnarowa.

> **zaliczenia dróg na terenie Gminy Tyczyn do kategorii dróg gminnych i ustalenia ich przebiegu**. Zmiana dróg wewnętrznych na terenie gminy na kategorię „drogi gminne” wynika z ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.). Przebieg dróg ilustruje załącznik nr 2 do niniejszej Uchwały.

> **utworzenia Straży Miejskiej w Tyczynie**. Straż Miejską w Tyczynie powołuje się w celu poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie mia-

sta i gminy Tyczyn. Straż będzie wykonywać swoje obowiązki w oparciu o przepisy ustaw i w oparciu o akty prawa miejscowego. Szczegółowe uprawnienia i obowiązki strażników regulują przepisy Ustawy o stażach gminnych (art. 10, 11, 12,) oraz regulamin danej jednostki. Regulamin dla jednostki w Tyczynie, zostanie opracowany po wejściu w życie Uchwały.

> **zatwierdzenia zmiany Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2015**. Radni zatwierdzili zmiany w Planie Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2015.

> **zatwierdzenia realizacji projektów składanych w ramach Priorytetu IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, Działania 9.1. „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty”, Poddziałania 9.1.1 „Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej”**.

(ek)

Nareszcie wakacje!!!

Zakończył się rok szkolny 2008/2009 i rozpoczęły się oczekiwane wakacje. Dla każdej szkoły jest to okazja do podsumowania dokonań w minionym roku szkolnym. W Szkole Podstawowej w Borku Starym uroczystość powitania wakacji połączona była z wręczeniem nagród w ogólnopolskim konkursie „Bezpieczna Jazda”.

Program artystyczny przygotowali przede wszystkim uczniowie klasy szóstej, którzy żegnali się ze szkołą po siedmioletnim w niej pobycie. Zaprezentowali oni widowisko, które miało formę audycji telewizyjnej: były więc wiadomości (również sportowe), prognoza pogody i koncert życzeń, a wszystko z dużą dozą humoru. Podczas składania pożegnalnych życzeń nie było końca wzruszeniom, a z niejednych oczu popłynęły łzy. Następnie uczniowie klasy piątej pożegnali starszych kolegów dowcipnymi kupletami skierowanymi pod adresem każdego szóstkłasiasty.

Miniony rok szkolny był jak zwykle rokiem wyjątkowej pracy, zarówno uczniów jak i nauczycieli. Efektem tej pracy było zdobycie przez uczniów wielu czołowych miejsc w różnych konkursach na szczeblu międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim i gminnym.

Najwięcej „zamieszania” zrobiły nasze absolwentki: **Joanna Cyzio, Sylwia Fuglewicz i Agnieszka Trzyna**, które startując w międzynarodowym konkursie „Genius Logicus” zajęły czołowe miejsca zdobywając m.in. tytuł „Międzynarodowy Mistrz Rozwiązywania” dwa srebrne certyfikaty i jeden brązowy. Sukcesem na skalę ogólnopolską zakończył się udział czwartoklasistów w konkursie „Bezpieczna Jazda - Moje Pierwsze Prawo Jazdy”, którzy za zdobycie I miejsca otrzymali wspólnie nagrody indywidualne, a dla szkoły zdobyli miasteczko ruchu drogowego oraz 2 rowery. Drugim sukcesem na miarę ogólnopolską było zdobycie I miejsca przez naszą witrynę internetową w konkursie organizowanym przez portal „Interklasa”. Efektem startu połączonych chórów z naszej szkoły i SP w Tyczynie było zwycięstwo w I Wojewódzkim Festiwalu Pieśni Patriotycznej, organizowanym przez SP Nr 28 w Rzeszowie.

Tytuł finalisty wojewódzkiego etapu konkursu matematyczno-przyrodniczego uzyskała Sylwia Fuglewicz, a tytuł uczestnika konkursu humanistycznego Joanna Cyzio.

Pierwsze cztery miejsca w Indywidualnych Mistrzostwach Gminy Tyczyn w tenisie stołowym w kat. klas I-III zdobyli: **Michał Krzanowski, Karol Makara, Maciej Kuk i Paweł Konkol**. Ekipy dziewczynek i chłopców zajęły miejsca w Gminnych Drużynowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w tenisie stołowym. **J. Cyzio i S. Fuglewicz** zajęły odpowiednio I i II miejsce w gminnym konkursie „Czy znasz język ojczysty”, a **Gabriela Pietras** (I m.), **Anna Pluta** (II m.) i duet **J. Cyzio i S. Fuglewicz** stanęły na podium gminnego konkursu kolęd i pastorałek „Hej kolęda, kolęda”. Natomiast uczeń klasy II **Paweł Konkol** zwyciężył w II Gminnym Turnieju Wiedzy.

Dobrym wynikiem zakończył się sprawdzian dla uczniów klas szóstych. Nasza szkoła uzyskała średnią 25,5 pkt, która okazała się wyższa od średniej gminnej, powiatowej, wojewódzkiej i krajowej. W skali standardowej dziewiątki wyniki naszych uczniów mieszczą się w wyniku „wyżej średni” i osiągają szósty stopień skali.

Po raz trzeci braliśmy udział w projekcie „Ślady Przeszłości - uczniowie adoptują zabytki”. Adoptowaliśmy kolej-

Dyplom odbiera Paulina Jaworska

Klasa V śpiewa kuplety

Wiadomości - J. Cyzio i P. Jamrozek

Sport - K. Kujawa

Kwiaty dla wychowawcy

Wystąpienie Kazimierza Szczepańskiego Burmistrza Tyczyna

Grzegorz Lampart - Przewodniczący Rady Rodziców i radny

Wystąpienie wizytatora Kuratorium Oświaty Heleny Duś

no: młyn wodny w Kielnarowej, pomnik powstańców styczniowych w Borku Starym i aktualnie sztandar PSL z roku 1938. Szkoła dużo uwagi poświęca na wychowanie patriotyczne i właśnie cykl programów „Ślady Przeszłości” służył m.in. realizacji zadań z zakresu szkolnego programu edukacji patriotycznej. Samodzielne gromadzenie informacji na temat zabytków przybliżyło młodzieży historię najbliższego regionu. Poprzez spotkania ze świadkami historii, wzbogacało się szkolne archiwum dotyczące odległych faktów związanych z naszą miejscowością. Programy przygotowywane z okazji adopcji poszczególnych zabytków były lekcjami patriotyzmu i umiłowania Ojczyzny, szczególnie tej Małej. Zdobyta wiedza prezentowana była na scenie Domu Ludowego, a odbiorcami naszych przekazów zawsze była wielopokoleniowa widownia. Nasze działania w projekcie były dostrzegane zarówno przez władze centralne, wojewódzkie jak i lokalne media.

W roku szkolnym 2008/2009 realizowane były projekty wspierane środkami Unii Europejskiej, takie jak:

- * „Więcej języka angielskiego w szkołach wiejskich” - uczestniczyło w nim 24 uczniów z klas IV - VI przez cały rok (organizacja - Lingua Szkoła Języków Obcych w Rzeszowie,
- * „Rozwijamy talenty” - dla uczniów klas I - III - obejmował 180 godzin zajęć dodatkowych z języka angielskiego, informatyki, teatralne i dydaktyczno-wyrównawcze,
- * „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy” - czas trwania 3 lata szkolne - uczestniczą w nim dzieci z klas I i II (organizacja - Grupa Edukacyjna S.A. w Kielcach).

W ostatnich dniach czerwca otrzymaliśmy wiadomość, że nasz projekt dotyczący organizacji oddziału przedszkolnego dla dzieci pięcioletnich, uzyskał akceptację komisji konkursowej i w latach 2009-2012 taki oddział będzie funkcjonował.

Do osiągnięć szkoły należy także zaliczyć fakt, że 13 uczniów klas IV-VI otrzymało świadectwa z biało-czerwonym paskiem, co jest potwierdzeniem wyróżniających wyników nauczania i wychowania. Uczniowie Ci otrzymali nagrody ufundowane przez Radę Rodziców, a absolwenci dodatkowo nagrody od Burmistrza Tyczyna. Są to następujący uczniowie: **Sylwia Fuglewicz** (kl. VI - średnia 5,55), **Joanna Cyzio** (kl. VI 5,45), **Krzysztof Szura** (kl. IV 5,33), **Radosław Pluta** (kl. V 5,30), **Karolina Grządziel** (kl. V 5,20), **Anna Pluta** (kl. V 5,20), **Agnieszka Trzyna** (kl. VI 5,18), **Gabriela Pietras** (kl. IV 5,10), **Sylwia Zimny** (kl. VI 5,10), **Agata Budak** (kl. IV 5,00), **Paulina Jaworska** (kl. VI 5,00), **Karolina Zagórska** (kl. V 4,90), **Martyna Kuśnierz** (kl. VI 4,82). Pierwsza siódemka, decyzją Komisji Stypendialnej otrzymała stypendia naukowe.

Na zakończenie akademii głos zabrali zaproszeni goście: **Kazimierz Szczepański** - Burmistrz Tyczyna, **Adam Skowroński** - Przewodniczący Rady Miejskiej, **Helena Duś** - wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, **Dariusz Fudali** - Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury i Zdrowia Rady Miejskiej oraz **Grzegorz Lampart** - Przewodniczący Rady Rodziców i radny. Wszyscy goście podkreślali duże osiągnięcia szkoły i życzyli uczniom, i nauczycielom miłych i bezpiecznych wakacji. Należy tu dodać, że Grzegorz Lampart zakończył swoje siedmioletnie przewodniczenie Radzie Rodziców, podczas którego wykonano wiele zadań na rzecz szkoły (m.in. kapitalne remonty pomieszczeń kuchni i świetlicy).

Dołączając się do życzeń gości, dziękując za owocną pracę, życząc całej społeczności szkolnej atrakcyjnych, bogatych w przygody, bezpiecznie spędzonych wakacji. Do zobaczenia 1 września br.

Dyrektor szkoły Lucjan Osiały

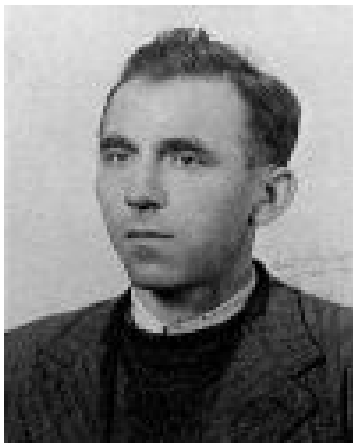
Z cyklu: „Niech pozostaną w naszej pamięci”

Antoni Kościółek nauczyciel z Budziwoja

Z Tyczyna i okolic pochodziło kilka osób, które po przejściu frontu, nie pogodziły się z nową rzeczywistością. Związani oni byli w okresie wojny z działalnością ZWZ, później AK, a po wyzwoleniu z komórkami WiN. Przypomnę: 6 sierpnia 1945 r. czyli przeszło miesiąc po powstaniu Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej i cofnięciu uznania rządu RP w Londynie, Delegatura Sił Zbrojnych została rozwiązana. W jej miejsce 2 września 1945 r. utworzono Ruch Oporu Bez Wojny i Dywersji „Wolność i Niezawisłość”. Organizacja ta, zgodnie z wolą założycieli, miała mieć charakter czysto cywilny i prowadzić skuteczny opór wobec komunistycznej władzy, do czasu wolnych wyborów do Sejmu Ustawodawczego. Jednym z tych niezwykle cichych bohaterów był niewątpliwie Antoni Kościółek (1907 - 1989), z zawodu nauczyciel. Wyrok jaki został mu wymierzony w 1948 r. podczas rozprawy jawnej Wojskowego Sądu Rejonowego w Rzeszowie brzmiał: piętnaście lat więzienia!

Urodził się w Budziwoju 2 grudnia 1907 r. w chłopskiej rodzinie. Jego rodzice to Jan i Zofia z domu Piekielek. Uczęszczał do szkoły ludowej w Budziwoju, potem do szkoły powszechnej w Rzeszowie. Od 1924 r. uczył się w Seminarium Nauczycielskim im. S. Staszica w Rzeszowie. Od 15 października 1928 r. do 7 marca 1930 r. odbywał służbę wojskową w 17 pułku piechoty w Rzeszowie. Ukończył pułkową szkołę podoficerską w stopniu kaprała. Następnie kontynuował naukę w Seminarium Nauczycielskim. W dniu 30 maja 1932 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. W 1933 r. odbył ćwiczenia wojskowe w 49 pułku piechoty w Kołomyi.

Po odbyciu ćwiczeń wojskowych odbywał bezpłatne praktyki nauczycielskie w Szkole Powszechnej w Budziwoju. Jednocześnie był instruktorem wychowania obywatelskiego w Związku Strzeleckim. Od 1 sierpnia 1934 r. pracował jako nauczyciel trzyklasowej Szkoły Powszechnej w Dzikowcu pow. Kolbuszowa. W lutym 1937 r. ukończył kurs obrony przeciwlotniczo-gazowej. Od 9 sierpnia 1937 r. przebywał na kursie społeczno-oświatowym dla nauczycieli szkół powszechnych, zorganizowanym przez DOK X w Przemyśle, przy współpracy Kuratorium Okręgu Szkolnego we Lwowie. W 1938 r. odbył kolejne ćwiczenia wojskowe w 38 pułku piechoty w Przemyśle. 5 czerwca 1939 r. ukończył

Antoni Kościółek
- zdjęcie z okresu młodości (ze zbiorów
Grzegorza Ostasza)

kurs dla komendantów obrony przeciwlotniczej domów mieszkalnych.

W sierpniu 1939 r. został zmobilizowany do Wojska Polskiego i wcielony do 49 pp w Kołomyi, w składzie którego uczestniczył w kampanii wrześniowej. Udało mu się powrócić do Dzikowca, gdzie pracował dalej jako nauczyciel w miejscowej szkole powszechnej. Na początku listopada 1939 r. został aresztowany przez Niemców i osadzony w rzeszowskim więzieniu. Po kilkunastu dniach został zwolniony. Związał się z powstającą organizacją niepodległościową. Zaprzysiężony do SZP 10 grudnia 1939 r. organizował struktury kadrowe konspiracji SZP, później ZWZ i prowadził kolportaż prasy podziemnej w Dzikowcu, Kopciach, Lipnicy, Wilczej Woli. Od 1 marca 1940 r. do początku 1941 r. pracował w szkole powszechnej w Słakach. Od 1941 r. pracował w Wólce Sokołowskiej, potem w Osiej Górze. Czynny w konspiracji ZWZ i AK. W latach 1941-1942 ukończył konspiracyjną szkołę podchorążych przy K. O. ZWZ-AK Kolbuszowa. Od lutego 1942 r. w stopniu plutonowego podchorążego rezerwy został dowódcą drużyny AK w Dzikowcu. Od lipca 1942 r. był dowódcą plutonu AK Dzikowiec krypt. „Dzwon” - Placówka AK Raniżów - Obwód AK Kolbuszowa. Równolegle zaangażował się w pracę oświatową z zakresu szkół średnich prowadzonych w ramach TON, a potem prowadzonych przez Komisję Oświaty i Kultury Powiatowej Delegatury Rządu w Kolbuszowej. Był członkiem Powiatowej Komisji Oświaty i Kultury w Kolbuszowej. 13 maja 1944 r. złożył egzamin uzupełniający z zakresu łaciny dla czterech klas gimnazjalnych.

W lipcu został przydzielony do oddziału dywersyjnego AK „Huragan”. Uczestniczył w akcji „Burza” na terenie Obwodu AK Kolbuszowa. Po wkroczeniu Armii Czerwonej na teren obwodu w sierpniu 1944 r. został mianowany dowódcą Placówki AK Raniżów. Od października poszukiwany przez NKWD i UB ukrywał się w Dzikowcu i Przybyszówce. Awansowany do stopnia podporucznika rezerwy 23 stycznia 1945 r. ze starszeństwem od 11 listopada 1944 r. Wiosną 1945 r. podjął pracę jako nauczyciel szkoły podstawowej w Dukli, a od jesieni 1945 r. w Wiśniowej. Od 3 lutego 1946 r. dodatkowo był kierownikiem zaopatrzenia przy Kuratorium Okręgu Szkolnego Rzeszowie. Do pracy w Wiśniowej dojeżdżał z Rzeszowa, gdzie mieszkał. Od 29 października 1946 r. studiował na Wydziale Nauk Humanistycznych KUL w Lublinie.

Od maja 1946 r. działał w konspiracji niepodległościowej WiN, zwerbowany przez por. W. Dąbka ps. „Anna”. Przekazany do dyspozycji ks. Podhoreckiego, który powierzył mu funkcję łącznika pomiędzy nim a Kołami WiN na terenie powiatu Krosno. Od czerwca 1946 r. kierownik Koła WiN Wiśniowa. Organizator akcji ulotkowej przed referendum ludowym. Pod koniec lipca 1946 r. zagrożony aresztowaniem przez UB zawiesił działalność konspiracyjną Koła WiN Wiśniowa. Od lipca do października 1946 r. był kierownikiem Rady Powiatowej WiN Krosno. Następnie od listopada 1946 r. kierownikiem Rejonu Krosno „Południe”. Podlegały mu organizacyjnie Rady Powiatowe WiN w Krośnie, Jasle, Sanoku i Gorlicach. Rozbudowywał siatki konspiracyjne WiN na podległym terenie, gdzie prowadzono w tym okresie głównie działalność propagandowo-wywiadowczą. Uczestniczył w odprawach organizowanych przez Zarząd WiN w Rzeszowie. Współtwórca koncepcji tzw. Rady Doradczej przy Zarządzie WiN Rzeszów. Posługiwał się kryptonimami: „Grzyb”, „Kostka”, „Przylasek”.

7 lipca 1947 r. został zatrzymany w swym mieszkaniu w Rzeszowie przez funkcjonariuszy WUBP Rzeszów. Wzięty w więzienie WUBP przy ul. Jagiellońskiej 9 w Rzeszowie. Tymczasowo aresztowany przez Wojskową Prokuraturę Rejonową Rzeszów w dniu 14 lipca 1947 r. Przeszedł ciężkie ubowskie śledztwo. W trakcie przesłuchań bity i zmuszany do złożenia obciążających go zeznań. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 9 marca 1948 r. (sygnatura akt Sr. 35/48), został skazany na karę 15 lat więzienia z art. 86 § 2 KKWP

Antoni Kościółek -
zdjęcie z ostatnich lat życia
(ze zbiorów Zdzisława Domino)

oraz pozbawiony praw publicznych i obywatelskich na okres 5 lat. Jego apelacja nie została uwzględniona przez Naczelną Sąd Wojskowy w Warszawie. Wyrok wydany przez WSR w Rzeszowie został utrzymany w mocy.

Więziony w Zakładzie Karnym w Rzeszowie, skąd został przetransportowany 26 września 1948 r. do CWK w Rawiczu. W dniu 13 listopada 1950 r. wywieziony do CWK we Wronkach, a następnie wywieziony do ZK w Strzelcach Opolskich. Zwolniony warunkowo na podstawie amnestii z 27 kwietnia 1956 r. z Zakładu Karnego Strzelce Opolskie w dniu 18 sierpnia 1956 r. Po odzyskaniu wolności powrócił do Rzeszowa. Nie mógł podjąć pracy w szkolnictwie, z uwagi na zakaz pracy z młodzieżą. Pracował w komunalnym Przedsiębiorstwie Robót Drogowych w Rzeszowie. W 1975 r. przeszedł na emeryturę. Nie należał do żadnej partii politycznej.

Zmarł w Rzeszowie 2 października 1989 r. i został pochowany na cmentarzu Pobitno w Rzeszowie. 27 stycznia 1992 r. Sąd Wojewódzki w Rzeszowie Wydział II Karny unieważnił wyrok wydany przez byłą WSR Rzeszów w dniu 9 marca 1948 r. W dniu 23 lipca 1938 r. został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Żonaty od 1935 r. z Heleną z domu Osika. Wspólnie dochowali się dwóch córek. W 1936 r. urodziła się im córka Barbara, i w 1943 r. córka Maria.

(Biografia opracowana na podstawie materiałów G. Ostasza, A. Zagórskiego, T. Balbusa, Z. Nawrockiego i H. Czarnackiego oraz dostępnych informacji ze zbiorów własnych).

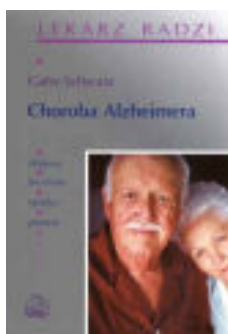
Zdzisław Domino

zdzislaw.domino@neostrada.pl

Półka z książkami

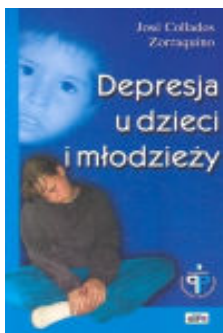
Biblioteki gminy Tyczyn starają się trafić w gusta wielu czytelników, zakupując różnego rodzaju literaturę. Na naszych półkach znajdują się nie tylko książki beletrystyczne, ale też popularnonaukowe. I właśnie taką literaturę pragnę przedstawić Państwu w dzisiejszej „Półce”.

„**Choroba Alzheimer**” Gaby Schwarz to poradnik dla chorych i ich opiekunów. W książce tej w sposób przystępny omówiono przyczyny choroby, jej objawy, stadia rozwojowe i możliwości leczenia farmakologicznego i niefarmakologicznego.

Odrębny rozdział wydawnictwa dotyczy kwestii prawnych, takich jak: czy chory może prowadzić samochód i czy powinien spisać testament oraz adresy stowarzyszeń i fundacji alzheimerowskich w Polsce.

„Są dzieci, które są nieszczęśliwe, mówią mało o swoich sprawach, są bardzo nerwowe, efekty ich nauki są znikome, jedzą i śpią mało... Są to objawy depresji” - tak Jose Collados Zorraquino pisze na temat depresji u dzieci w swojej książce pt. „**Depresja u dzieci i młodzieży**”. Obecnie depresja jest poważnym problemem społeczeństwa; choruje na nią ok. 10% ludności. Myliłby się ten, kto pomyślałby, że

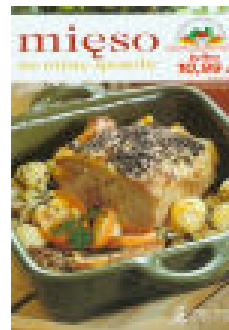
dotyczy ona wyłącznie dorosłych; na depresję zapada coraz więcej dzieci i młodzieży. Autor podaje główne przyczyny tej choroby u dzieci oraz omawia przyczyny depresji u dzieci i młodzieży oraz możliwości jej leczenia za pomocą różnych dostępnych terapii.

Wydawnictwo Prószyński Media od wielu już lat publikuje serię książek z przepisami kulinarnymi pt. „Biblioteczka Południka Domowego”. Biblioteka nasza wzbogaciła się ostatnio o dwie pozycje z tej serii: „**Potrawy jednogarnkowe**” i „**Mięso na różne sposoby**”.

W pierwszej z nich znajdziemy przepisy na różne dania jednogarnkowe (czyli „cały obiad w jednym garnku”): porzeczne zupy, dania duszone, potrawy z patelni, zapiekanki i dania bez mięsa.

Natomiast w drugiej książce z prezentowanej serii autorzy proponują przepisy na różne mięsa (baranina, cielęcina, drób, wieprzowina, wołowina) przygotowywane na wiele sposobów (na ciepło, zimno; pieczone, smażone, duszone, gotowane).

Znajdziemy tu przepisy na dania kuchni polskiej i kuchni innych narodów; na dania tanie, szybkie i łatwe, ale też i na dania wykwintne, które ucieszą i podniebienie, i oko.

W książkach tych do każdego przepisu dołączono kolorowe zdjęcie gotowej potrawy, a na końcu - indeks dań.

W zbiorach biblioteki znajdują się również inne nowe książki z przepisami kulinarnymi, m.in. siostry Anastazji Pustelnik („**123 salatk i surówki**”, „**100 nowych ciast**” i „**173 specjal siostry Anastazji**”).

Życzę wszystkim Paniom i Panom gotującym, aby każdy, kto odejdzie od Waszego stołu, odszedł uśmiechnięty i przede wszystkim, zdrowo najedzony.

Agnieszka Janda

Najprzyjemniej uczyć się przez zabawę

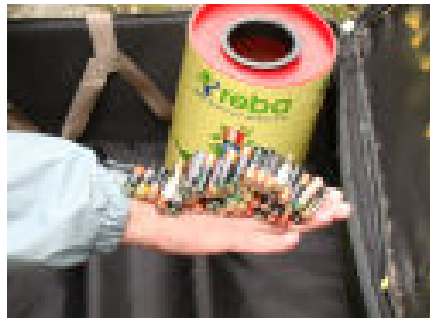
Ciąg dalszy ze strony 5

Rodzinna Eko Olimpiada odbyła się w ramach „Dni Tyczyna” na tyczyńskim Rynku. Jej uczestnikami były całe rodziny: czasem mama z dwoma córeczkami, czasem dziadziu z wnuczkami. Na specjalnych kartach startowych umieszczonych było 12 dyscyplin, zdobyte punkty i podpis sędziego.

Można było otrzymać 1 pkt. - za udział w konkurencji, trzy za mistrzowski wynik. Rozpiętość punktacji była bardzo duża. W konkurencji łowcy baterii, gdzie na grzbiecie dłoni trzeba było ułożyć jak najwięcej baterii paluszków, następnie baterijki należało podrzucić na wysokość ok. 25 cm i złapać w dłoń, mali uczestnicy łapali przeważnie 3-4 baterijki, natomiast rekord mistrza wynosi 37

złapanych baterii. Proszę spróbować pobić rekord.

Ciekawą konkurencją było wyciąganie śmieci z rzeki. Na końcu trzech sześciometrowych sznurków nawiniętych na 3 leszczynowe kołki wisiały 3 plastikowe butelki PET. Konkurencja polegała na jak najszybszym wyciągnięciu bu-

Konkurencja - łowca baterii

telek z „udawanej” rzeki. Najszybszy wyciągacz otrzymał 3 pkt. Takie butelki, gdy znajdują się w rzece będą rozkładać się 500 lat. To powód, dla którego nigdy nikomu nie wolno wyrzucać plastikowych opakowań (ani żadnych innych).

Zainteresowanie Rodziną Eko Olimpiadą przerosło nasze oczekiwania. Wśród uczestników najstarszy miał 79 lat, a najmłodszy zaledwie 3. Na zakończenie Rodzinnej Eko Olimpiady wszyscy uczestnicy losowali nagrody i niespodzianki ufundowane przez Pana Burmistrza.

Mamy nadzieję, że w przyszłości odbędą się kolejne Rodzinne Eko Olimpiady w naszej gminie.

Kasia Ruszała

Koordinator projektu

„Dla środowiska działamy razem”

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Brak podstaw do przyjęcia, że naruszenie przez przedsiębiorcę warunków i zasad sprzedaży napojów alkoholowych w określonym miejscu, automatycznie uzasadnia cofnięcie temu przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w innych miejscach, w szczególności udzielonych przez inne organy zezwalające (np. w innych miejscowościach).

> Czy w razie naruszenia warunków sprzedaży napojów alkoholowych, objętych zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych, właściwy organ cofa tylko to zezwolenie, czy też również pozostałe zezwolenia udzielone temu samemu przedsiębiorcy?

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm. (dalej zwanej ustawą, **wyróżniamy trzy oddzielne zezwolenia na trzy różne rodzaje napojów alkoholowych**:

- do 4,5% zawartości alkoholu i na piwo,
- powyżej 4,5% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- powyżej 18% zawartości alkoholu.

Uzyskanie każdego z trzech rodzajów zezwolenia wymaga przeprowadzenia odrębnego postępowania administracyjnego, zakończonego stosowną decyzją o udzieleniu bądź odmowie udzielenia zezwolenia. Ubiegający się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych (niezależnie od rodzaju) jest obowiązany do załączenia do wniosku o wydanie zezwolenia stosownych dokumentów (wymienionych w art. 18 ust. 6 ustawy), natomiast nie musi

wykazywać czy uprawdopodobniać rękami należytego wykonania tej działalności. Ustawa reglamentuje sprzedaż napojów alkoholowych, określając warunki jej prowadzenia (art. 18 ust. 7) i zasady sprzedaży.

Warunki prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych

Warunkiem prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży jest:

- posiadanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1;
- wniesienie opłaty, o której mowa w art. 111;
- zaopatrywanie się w napoje alkoholowe u producentów i przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych;
- w terminach do dnia 1 lutego, 1 czerwca, 1 października każdego roku kalendarzowego objętego zezwoleniem, okazanie przedsiębiorcy zaopatrującemu dany punkt sprzedaży napojów alkoholowych odpowiedniego zaświadczenia potwierdzającego dokonanie opłaty, o której mowa w art. 111, wydanego przez gminę;
- posiadanie tytułu prawnego do korzystania z lokalu, stanowiącego punkt sprzedaży;

- wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu;

- zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany;

- prowadzenie sprzedaży w punkcie sprzedaży spełniającym wymogi określone przez radę gminy, na podstawie art. 12 ust. 1 i 2;

- przestrzeganie innych zasad i warunków określonych przepisami prawa.

Z kolei zasady sprzedaży wyznaczają pewne zakazy (vide art. 14 ustawy) czy ograniczenia (np. poprzez przyznanie radzie gminy kompetencji do ustalania, w drodze uchwały, liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych - art. 12 ust. 1 ustawy).

Wymienione na wstępie trzy rodzaje zezwoleń (wprowadzone ustawą z 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - Dz.U. Nr 127, poz. 593) zastąpiły dotychczas obowiązujące jedno zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wszelkiego rodzaju.

Kiedy wójt cofa zezwolenie?

Podkreślić jednak należy, iż zmianom dotyczącym rodzajów zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych nie towarzyszyły odpowiednie w zakresie zasad cofania tych zezwoleń.

Cofnięcie zezwolenia

W myśl art.18 ust.10 ustawy, zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych organ zezwalający (tj. burmistrz) cofa w przypadku:

> nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:

- sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw;

- sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z naruszeniem zakazów określonych w art.14 ust. 3 i 4;

> nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych;

> powtarzającego się, co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy zakłócenia porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego;

> wprowadzenia do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł;

> przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art.111 ust.4;

> popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowych przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie;

> orzeczenia wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

Podstawę do cofnięcia zezwolenia stanowi naruszenie warunków lub zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

Przy czym na tle wyżej cytowanego przepisu art. 18 ust. 10 ustawy rodziła się istotna wątpliwość, a mianowicie, czy naruszenie warunków sprzedaży napojów alkoholowych przy sprzedaży napojów alkoholowych objętych jednym tylko zezwoleniem, uzasadnia również cofnięcie innych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych udzielonych temu przedsiębiorcy.

Powyższy problem rozstrzygnął Naczelny Sąd Administracyjny podejmując w dniu 30 października 2007 r. w składzie 7 sędziów uchwałę (sygn. akt n GSP 2/07) następującej treści: „W razie niepre-

strzegania określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zm.) warunków sprzedaży napojów alkoholowych (art.18 ust 10 pkt 2) objętych zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwo (art.18 ust.3 pkt 1) organ zezwalający cofa wszystkie zezwolenia udzielone temu samemu podmiotowi na sprzedaż napojów alkoholowych w tym samym miejscu”.

Akcentując, że w ramach obecnie obowiązującego modelu reglamentacji sprzedaży napojów alkoholowych, ustawa ogólnie określa wymagania dotyczące sprzedaży - w odniesieniu do wszystkich rodzajów napojów alkoholowych, Sąd ten odrzucił ograniczenie sankcji napojów alkoholowych tylko do zezwolenia, z którym wiąże się bezpośrednio okoliczności stanowiące przesłankę cofnięcia.

Jednocześnie Sąd stwierdził brak podstaw do przyjęcia, że naruszenie przez przedsiębiorcę warunków i zasad sprzedaży napojów alkoholowych w określonym miejscu, automatycznie uzasadnia cofnięcie temu przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w innych miejscach, w szczególności udzielonych przez inne organy zezwalające (np. w innych miejscowościach).

Podstawa prawna:

Art.18 ust.10 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - tekst jednolity: Dz.U z 2007 r., Nr 70, poz. 473 ze zm.

„Gazeta prawna” czerwiec 2009 r.

Alkohol, przemoc - zgłoś się po pomoc

Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

mieszczący się w Przychodni Rejonowej w Tyczynie (I piętro) czynny jest **w każdy czwartek w godz. 13.30-17.30; tel. 017-22-91-739.**

Z pomocy dyżurującego w Punkcie psychologa skorzystać mogą osoby mające problem z alkoholem, lub ci, u których w rodzinach występuje problem alkoholowy czy przemoc, a także każdy, kto pozostaje w trudnej sytuacji rodzinnej.

Jeśli szukasz pracy...

Nazwa stanowiska	nr oferty
- sprzedawca	3118
- nauczyciel j. hiszpańskiego	3116
- kurier	3115
- kierownik działu handlowego	3114
- dyrektor produkcji	3113
- sprzedawca	3110
- inżynier budownictwa	
ogólnego/nauczyciel	3109
- sprzedawca	3106
- monter rolet i bram	3105
- kierowca kat. C	3102
- magazynier	3101
- doradca techniczny	3100
- przedstawiciel handlowy	3098
- pizzer	3097
- sprzedawca	3096
- pielęgniarka	3095
- architekt/architekt wnętrz	3094
- specjalista do spraw reklamy i marketingu	3093
- instalator anten	3092
- blacharz samochodowy	3090
- tokarz	3084
- doradca klienta	3083

Te i inne oferty pracy znajdziesz **w Gminnym Centrum Pracy** (Tyczyn, ul. Rynek 25) czynnym od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Tel. 017 22-91-885.

Biuro bezpłatnej pomocy prawnej

Biuro w Tyczynie znajduje się w Gminnym Centrum Informacji, ul. Rynek 25. Prawnik przyjmuje w każdy **czwartek** w godz. 12.30 - 15.30

Burmistrz Tyczyna

działając na podstawie art.35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603) **informuje**, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18 został wywieszony **wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu** dotyczący działek:

- w Budziwoju - nr 324, o pow. 3.72 ha
- w Matysówce - nr 326/1, o pow. 0.71 ha.

Bliższe informacje dotyczące wyżej wymienionych nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pokój nr 11.

Sukces tyczyńskiego liceum

Grupa „Młodych Naukowców” - uczniów klas Ia i IIC w składzie - **Ania Kozek, Kasia Organ, Angelika Leśniak, Iwona Pudysz, Ernest Dębiński, Łukasz Homa i Kamil Dudek** w roku szkolnym 2008/2009 realizowała międzynarodowy projekt eTwinning „Wycieczka do CERN-u”. Szkołą partnerską była szkoła z Rumunii. Wspólnie z panią Loredaną Tudor - nauczycielem fizyki Zespołu Szkół Energetycznych w miejscowości Cerna-voda koordynowałyśmy ten projekt.

Niestety ze względów finansowych nie mogliśmy odbyć prawdziwej wycieczki do CERN-u - największego na świecie laboratorium fizyki cząstek, ale mogliśmy odbyć wycieczkę wirtualną. Podstawowe wiadomości o CERNie i fizyce cząstek uczniowie zdobywali w oparciu o filmy, zdjęcia, prezentacje, komiksy opracowane przez Państwową Agencję Atomistyki i strony WWW. Dzięki hojności pani dyrektor Agnieszki Chmiel i rodziców uczniów realizujących projekt mogliśmy z panią Joanną Sobczyk (nauczycielem fizyki w tutejszym liceum) zorganizować wycieczki naukowe do uczelni współpracujących z CERN-em. Uczelniami tymi były:

> **Instytut Fizyki Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Kielcach**, gdzie uczniowie:

- wysłuchali wykładu dotyczącego Wielkiego Wybuchu oraz misji, zadań, funkcjonowania i osiągnięć CERN-u,
- uczestniczyli w seansie Świątokrzyńskiego Planetarium,
- wysłuchali wykładu w Obserwatorium Astronomicznym UJK,
- zwiedzili wystawę meteorytów w UJK.

> **Instytut Fizyki Jądrowej w Krakowie**, gdzie uczniowie:

- wysłuchali wykładu dotyczącego działania generatora neutronów i obejrżeli prezentację,
- wysłuchali wykładu „Nanoświat - świat atomów” i obejrżeli prezentację dotyczącą zapisywania informacji na dyskach,
- zwiedzili jedyną w Polsce badawczą Pracownię Tomografii Magnetyczno-Rezonansowej (gdzie zapoznali się z tajnikami powstawania obrazów wnętrza ciała ludzkiego),
- zwiedzili Zakład Astrofizyki Teoretycznej, gdzie zobaczyli na ekranie zdjęcia z teleskopów Hubble'a oraz komputerowe animacje, które wyjaśniają czym są czarne dziury, co to jest gwiazda neutronowa i pulsar, itp.

Dzięki hojności Rady Rodziców, uczniowie mogli zwiedzić wystawę „Wielki Zderzacz Hadronów” na Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Wystawa przedstawiała badania naukowe prowadzone w dziedzinie fizyki wysokich energii w laboratoriach Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych CERN, a przede wszystkim zaś konstrukcję akceleratora o nazwie Large Hadron Collider, (LHC). Składała się z 28 stanowisk prezentujących akcelerator LHC oraz demonstrujących zjawiska z dziedziny fizyki jądrowej i cząstek elementarnych (także te obecne w naszym życiu codziennym) oraz wiele zjawisk (m.in. nadprzewodnictwo) wykorzystanych w konstrukcji akceleratora. Ukazywała również praktyczne zastosowania odkryć w tych dziedzinach fizyki. Uczniowie mogli brać udział w niektórych eksperymentach. Wycieczka była dla uczniów prawdziwą ucztą naukową.

Aby zainteresować całą społeczność szkoły tym co dzieje się w CERN-ie przygotowaliśmy i zaprezentowaliśmy w szkole wystawę „Spacer po CERN-ie”, która składała się z trzech części:

- multimedialnej - uczniowie mogli obejrzeć filmy o tym jak powstawał ten ośrodek naukowy, jakie są jego cele, zadania i osiągnięcia;

Grupa uczniów z Liceum z Tyczyna realizująca projekt

Grupa uczniów i nauczycielka fizyki pani Joanna Sobczyk podczas wycieczki naukowej do IF w Kielcach

Ania, Iwona, Angelika i Kasia prezentują eksperymenty fizyczne

- eksperymentalnej - uczniowie zaprezentowali pokazy dotyczące Wielkiego Wybuchu, plazmy, światłowodów, lewitacji, próżni i laserów;
- ekspozycji drukowanej - w postaci plakatów zaprezentowaliśmy muzeum Microcosmos, centrum naukowe Glob, Wielki Wybuch, „narodziny” sieci WWW, projekt Grid.

Wszystkie działania uczniów zostały opisane - przedstawione w formie prezentacji PowerPoint, zdjęć, filmów i lamigłówek. Materiały te zostały przetłumaczone na język angielski, a następnie zamieszczone na platformie TwinSpace pod adresem internetowym <http://my.twinspace.etwinning.net/plro?l=en>. Niektóre filmy zostały zamieszczone w otwartym serwisie internetowym YouTube jako „triptocem”. Zainteresowane tym tematem osoby, zapraszam do odwiedzenia wyżej wymienionych stron. Projekt „Wycieczka do CERN-u” został odznaczony krajowym znakiem jakości eTwinning oraz otrzymał II miejsce w krajowym konkursie dla nauczycieli fizyki, którego organizatorem było Narodowe Biuro Kontaktowe Programu eTwinning w Polsce wraz z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie. Rozdanie nagród odbyło się podczas ogólnopolskiej konferencji eTwinning 5 czerwca 2009 we Wrocławiu w Hotelu Sofitel.

Cieszymy się z tego sukcesu. Dziękuję gorąco WSZYSTKIM, którzy przyczynili się do zrealizowania tego projektu, a zarazem do osiągnięcia sukcesu.

Elżbieta Gawron

Koordynator projektu „Wycieczka do CERN-u”

Wyprawka szkolna

5 czerwca 2009 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników jest udzielana uczniom rozpoczynającym w roku szkolnym 2009/2010 naukę w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie I gimnazjum, w klasie I ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia.

Pomocy udziela się uczniom pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej tj. **351 zł netto**.

Wartość pomocy nie może przekroczyć kwoty:

- 150,00 zł - dla uczniów klasy I szkoły podstawowej,
- 150,00 zł - dla uczniów klasy II szkoły podstawowej,
- 170,00 zł - dla uczniów klasy III szkoły podstawowej,
- 280,00 zł - dla uczniów klasy I gimnazjum.

Pomoc udzielana jest na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych).

Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2009/2010 w terminie do 10 września 2009 r.

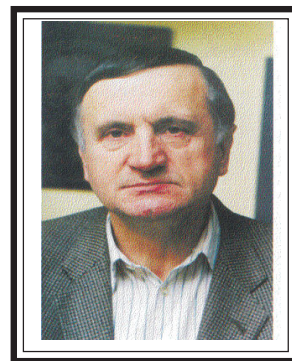
Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o wysokości dochodów. Zwrot kosztów zakupu podręczników będzie wypłacany po przedłożeniu dowodu zakupu (faktura, rachunek).

Stanisława Kopeć

Rzeźbiarz, malarz, artysta, nauczyciel

Zmarł Piotr Kida

8 lipca 2009 r. w wieku 69 lat zmarł Piotr Kida. Urodził się w Górnym w 1940 r. w rodzinie chłopskiej. Był najstarszym z trojga rodzeństwa i często musiał pomagać w gospodarstwie rodziców. Po ukończeniu szkoły podstawowej naukę kontynuował w Państwowym Liceum Technik Plastycznych w Sędziszowie Młp., gdzie zafascynowany sztuką rozwijał swoje zdolności. Następnie ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie na wydziale rzeźby. Po ukończeniu studiów pracował jako nauczyciel w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Sędziszowie, a później w Rzeszowie.

Zajmował się głównie rzeźbą i malarstwem. Autor m.in. pomnika Tadeusza Kościuszki w Rzeszowie, pomnika Zamordowanych przez NKWD Żołnierzy AK w Turzy k. Sokołowa, oraz wielu innych rzeźb.

Ostatnie lata jego pracy to wzrost aktywności malarskiej, a najbardziej fascynowały go pejzaże, głównie okolic Górna, z którego pochodził. Stworzył także cykl obrazów poświęconych Starówce Rzeszowskiej i kościołom.

P. Kida odwiedził Włochy - kraj sztuki i piękna, a także Wenecję i Florencję. Po tych wizytach wzbogaciła się jego twórczość malarska o czym świadczą obrazy z widokami Wenecji.

Wiele lat współpracował również z M-GOK w Tyczynie. Kilkakrotnie wystawiał tu swoje prace malarskie. Jedną z ostatnich była zorganizowana 2 kwietnia 2008 r. wystawa portretów Jana Pawła II jego autrstwa.

Dorota Michalak

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CENTROMED Tyczyn, ul. Rynek 13

zaprasza do poradni, które oferują szeroką gamę usług w zakresie:

- * ginekologii, * otolaryngologii,
- * dermatologii, * okulistyki

przy zastosowaniu nowoczesnej, wysokiej klasy aparatury i sprzętu medycznego.

Świadczenia wykonywane są bezpłatnie w ramach umowy z NFZ.

Prowadzi bezpłatne badania audiometryczne słuchu.

Ponadto w NZOZ CENTROMED mieszczą się prywatne gabinety lekarskie:

- * pediatryczny,
- * chirurgiczny.

Rejestracja osobiście i telefonicznie codziennie w godz. od 8.00-18.00, tel. 017 22-93-970,

email: przychodnia@centromed.pl

Budynek NZOZ CENTROMED zlokalizowany jest w centrum Tyczyna - wyposażony w windę osobową oraz dysponuje własnym parkingiem. W tym samym budynku mieści się apteka i zakład optyczny.

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Sprzedam działki o powierzchni 23 ary obok drogi Budziwów - Tyczyn i o powierzchni 28 arów na Zagrodach w Tyczynie.

(337/3) **Tel. 017 22-99-727**

Sprzedam działki rolno-budowlane o powierzchni 12 i 25 arów w Budziwoju. Cena do uzgodnienia.

(338/3) **Tel. 886-400-535**

Sprzedam działkę o powierzchni 17 arów Tyczyn-Zagrody.

(339/3) **Tel. 889-098-552**

Kupię mieszkanie w bloku lub dom do drobnego remontu

(340/1) **Tel. 663-120-735**

Sprzedam działki w Borku Starym przy drodze głównej lub starej.

(341/1) **Tel. 694-736-619; 698-441-949**

Sprzedam działkę rolną o powierzchni 1,49 ha wraz z lasem w Kielnarowej (dojazd możliwy od strony Matysówki).

(342/1) **Tel. 017 852-50-42; 888-881-565**

Sprzedam działkę o powierzchni 39 arów w Budziwoju.

(343/1) **Tel. 600-218-297**

SZUKAM PRACY / DAM PRACĘ

Posprzątam dom, umyję okna.

(126/2) **Tel. 791-450-543**

Zaopiekuję się dzieckiem, dziećmi.

(127/1) **Tel. 726-351-636**

Zainteresowani umieszczeniem oferty na naszych łamach, proszeni są o osobisty kontakt z redakcją - UM pok.24.

Oferty „Szukam pracy”, „Dam pracę” i „Sprzedam/kupię działkę, dom” - w Gminie Tyczyn, są bezpłatne.

Do wynajęcia pokój z kuchnią w Tyczynie.

Tel. 017 22-19-476

Wynajmę dom 125m² w Budziwoju ul. Milenijna. 4 pokoje, urządzona kuchnia, 2 łazienki, 2 hole, ganek, są wszystkie media.

Tel. 666-023-934

Poszukuję pokoju do wynajęcia w Tyczynie lub okolicy

Tel. 661-183-589

OGŁOSZENIA

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39

szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"

Bar „U Wiktora”

organizuje:

- > przyjęcia weselne, > bankiety,
- > spotkania towarzyskie,
- > konferencje, imprezy okolicznościowe - do 120 osób

Zapewniamy miłą i uprzejmą obsługę

Tel. 017 22-91-360

Poszukuję mieszkania do wynajęcia (2-pokojowe z kuchnią) w okolicy Tyczyna.

Tel. 500-633-486

Usługi geodezyjne. Mapy, pomiary, wytyczenie.

Tel. 017 22-91-862; 692-507-451

Sprzedam konia rasy huculskiej.

Tel. 017 22-19-357

Przyjmują specjaliści

Informujemy, że w Przychodni Rejonowej w Tyczynie

> w środy i piątki w godz. 16.00-18.00

przyjmuje specjalista chirurg

dr nauk med. Wiesław Chechliński

> we wtorki i czwartki przyjmuje specjalista otolaryngolog
Marta Wiewiórska-Urban

Gminna Spółdzielnia „Sch” w Tyczynie

posiada jeszcze do sprzedaży nowe mieszkania (40-55 m²) bezczynszowe, w budynku 2-kondygnacyjnym na Osiedlu Pułanek w Tyczynie.

Piwnica i miejsce parkingowe - GRATIS.

**Kontakt pod nr telefonu: 017 22-19-369;
606-709-826; 605-049-227**

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fafara** - redaktor naczelny, **Alicja Kuśtra**, **Marta Leniart**, **Zofia Matys**, **Barbara Samolewicz**, **Kazimierz Szczepański**, **Halina Złamaniec**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka

Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 017 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 017 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

Tyczyn

Park marszałka Sejmu Krajowego

Ciąg dalszy ze strony 2

tym działała także biblioteka oraz teatr amatorski, obydwie cieszące się dużą popularnością. Z inicjatywy Wodzieckiego założono Straż Pożarną w Rzeszowie, której filia znajdowała się w Tyczynie.

Ludwik Wodziecki nie był jednak pierwszym ze swej rodziny, któremu w udział przypadło piastowanie urzędu marszałka sejmu. Za czasów Rzeczypospolitej Krakowskiej funkcję prezesa senatu pełnił brat jego pradziadka,

Stanisław Wodziecki, znany botanik. Zostawił on po sobie wielotomowe dzieło pod tytułem: „O hodowaniu, użytku, mnożeniu i poznawaniu drzew celniejszych: ku ozdobie ogrodów przy zastosowaniu do naszej strefy”. Jak wspominał „Przyjaciel Ludu”: „Żyjąc na wsi całym jego zatrudnieniem było badanie przyrody, był wielkim lubownikiem kwiatów, ale przy tym uczonym badaczem i wielkie przysługi tym krajowi swojemu położył; dziesięć obszernych tomów dzieł jego w tym przedmiocie wyszło do druku, a któż obliczy nadzwyczajne wydatki, których na sprowadzenie rzadkich roślin z dalekich krajów zwrotnikowych nie szczędził? Świadkiem tego jest ogród w Niedźwiedziu, jego dożgonnej siedzibie, w najlepszym guście urządzony, który po śmierci założyciela podupadać zaczyna”.

Źródło: „Podkarpackie ogrody historyczne”, Helena Maria Grad, Małgorzata Kostuchowska, wyd. Libra, str. 152-153, Rzeszów 2008.

Ogrody historyczne oczami ich możliwych założycieli

Ogrodom najczęściej poświęcały się kobiety ambitne, pełne inicjatywy, wykształcone, wpływowe, które podróżując po świecie, przywoziły do swoich siedzib zagraniczne pomysły, trendy i egzotyczne rośliny.

Helena Maria Grad i Małgorzata Kostuchowska opisały kilkanaście podkarpackich ogrodów historycznych. Opowieści nierozdzielnie wiążą się z dziejami magnackich rodów, właścicieli tutejszych pałaców i dworów. Spacer wśród wiekowych drzew, na który zapraszają autorzy, to także poszukiwanie śladów króla Jana III Sobieskiego, Ignacego Krasickiego, Józefa Gwałbert Pawilkowskiego, Magdaleny Morskiej, Piotra Michałowskiego, księcia Witolda Czartoryskiego, Marii Konopnickiej i wielu innych wybitnych postaci.

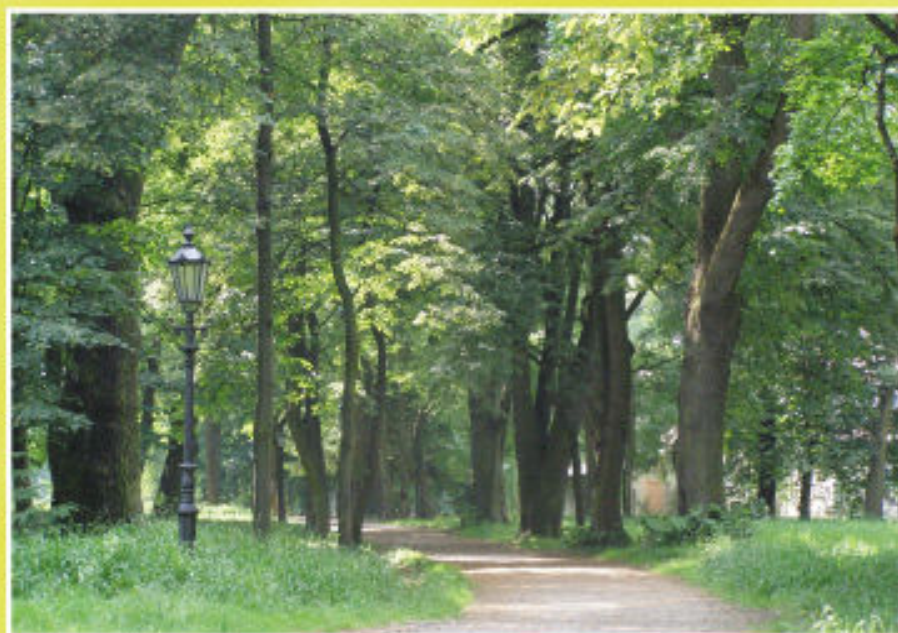
Zakładane z rozmachem i pieczołowitością godną tworzenia dzieła sztuki ogrody były dla swoich twórców i właścicieli bardzo ważnym elementem ich posiadłości, żywym dowodem świetności rodu. Traktowano je jako przedłużenie salonów, dlatego niejednokrotnie stwały się świadkami wyjątkowych wydarzeń, np. ogród stworzony przez Henryka Lubomirskiego w Przeworsku stał się sceną ślubu jego córki księżniczki Izabelli z Władysławem Sanguszką. Do tego wydarzenia specjalnie zatrudniona osoba przygotowywała ogród przez cały rok.

Niewielu ogrodom udało się przetrwać do naszych czasów. W albumie pokazano nie tylko te najbardziej reprezentatywne, przy ważnych rezydencjach, jak Łańcut, Branów Sandomierski, Krasiczyn ale też mniej znane - w Dukli, Zarzeczu, Wiśniowej, Pelkiniach.

W zarośniętych i zaniedbanych stawach w Dukli trudno dziś rozpoznać wyrafinowany układ trzech basenów ułożonych od największego do najmniejszego, co miało dawać wrażenie znacznie dłuższego ciągu wodnego.

W pobudzeniu wyobraźni czytelnika niezwykle pomocne są zamieszczone w albumie stare ryciny pochodzące ze zbiorów Muzeum Książąt Lubomirskich w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu, które pokazują, jak wyglądały podkarpackie ogrody w czasach swoich twórców.

Jak wyglądają dziś, przedstawiają fotografie Krzysztofa Motyki. Ciekawostką jest próba ujęcia widoku ogrodu nie tylko w sposób tradycyjny, z pałacem lub dworem w tle, ale też okien budynku, z której to perspektywy podziwiali je najczęściej ich właściciele.

„Gazeta Wyborcza”, 16 kwietnia 2009 r.